

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2016 del
FONS DE RESERVA DE JUBILACIÓ

Març de 2018

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
1.1. Objecte i abast.....	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici.....	7
2.1.1. Pressupost inicial	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries	7
2.2. Liquidació del pressupost.....	9
2.2.1. Taxes i altres ingressos	10
2.2.2. Ingressos patrimonials	10
2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos.....	11
2.2.4. Despeses de personal	11
2.2.5. Consum de béns corrents i serveis.....	12
2.2.6. Despeses financeres	12
2.2.7. Inversions reals.....	13
2.3. Comptes anuals.....	14
2.3.1. Immobilitzat.....	17
2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius	17
2.3.3. Deutors	19
2.3.4. Inversions financeres temporals	19
2.3.5. Tresoreria i comptes financers.....	20
2.3.6. Ajustaments per periodificació	21
2.3.7. Fons propis	21
2.3.8. Creditors a curt termini.....	21
2.4. Estat del romanent de tresoreria.....	22
2.5. Contractació pública	22
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	23
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	30
4. CONCLUSIONS	30
5. AL·LEGACIONS	30
6. OSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	30

Abreviacions

CASS: Caixa Andorrana de Seguretat Social

LGFP: Llei general de les finances públiques

LCP: Llei de contractació pública

PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, pel Fons de reserva de jubilació (en endavant FRJ).

La fiscalització del Fons de reserva de jubilació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2016, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2016.

La liquidació de comptes del Fons de reserva de jubilació corresponent a l'exercici 2016 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 31 de març de 2017, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de tresoreria, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, l'estat del romanent de tresoreria i l'informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Fons de reserva de jubilació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Fons de reserva de jubilació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Fons de reserva de

jubilació en el primer any com a entitat de dret públic amb patrimoni i personalitat jurídica propis, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 23 de juny de 2017.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Fons de reserva de jubilació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública.
- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Decret legislatiu del 20 de maig de 2015 de publicació del text refós de la Llei General de les Finances Públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 6/2015, de 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Llei 9/2015, del 16 de juliol, de modificació de la Llei 6/2015, del 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici 2016.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control

intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern del Fons de reserva de jubilació són el Consell d'administració i la Comissió gestora. La Comissió gestora proposa el nomenament del director del Fons al Consell d'administració i supervisa i controla la gestió del patrimoni del Fons i la implementació i el seguiment de la política d'inversió, entre altres. Addicionalment existeix la figura de l'interventor delegat de Govern, que fiscalitza les operacions de l'entitat.

El Fons de reserva de jubilació no disposa de suficients recursos per dur a terme determinades tasques com per exemple: recursos humans, comptabilitat, sistemes d'informació, entre d'altres. El 22 de desembre de 2015 el Fons signa un conveni de col·laboració amb la CASS per delegar aquesta gestió.

La societat té una segregació de funcions de manera que la persona que executa i controla no és la mateixa. Tanmateix existeix una signatura mancomunada per les aprovacions dels processos.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	155.797,00	5 Ingressos patrimonials	2.092.775,00
2 Consum de béns corrents i serveis	1.215.064,00		
3 Despeses financeres	3.860.157,00		
Despeses corrents	5.231.018,00	Ingressos corrents	2.092.775,00
6 Inversions reals	1.737.706,00		
8 Actius financers	27.778.872,50	7 Transferències de capital	32.654.821,50
Despeses de capital	29.516.578,50	Ingressos de capital	32.654.821,50
Total pressupost despeses	34.747.596,50	Total pressupost ingressos	34.747.596,50

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
3. Taxes i altres ingressos	-	12.469,00	12.469,00
5. Ingressos patrimonials	2.092.775,00	377.286,90	2.470.061,90
Ingressos corrents	2.092.775,00	389.755,90	2.482.530,90
7. Transferències de capital	32.654.821,50	16.265.755,82	48.920.577,32
8. Actius financers	-	244.537,00	244.537,00
Ingressos de capital	32.654.821,50	16.510.292,82	49.165.114,32
Total pressupost ingressos	34.747.596,50	16.900.048,72	51.647.645,22

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits Ampliables		Transferències de crèdit		Pressupost final
		Ingressos	Minoració	Augment	Disminució	
1. Despeses de personal	155.797,00	-	-20.806,24	21.450,00	-21.450,00	134.990,76
2. Consum de béns corrents i serveis	1.215.064,00	-	-469.300,91	3.925,47	-3.925,47	745.763,09
3. Despeses financeres	3.860.157,00	-	-938.450,51	-	-	2.921.706,49
Despeses corrents	5.231.018,00	-	-1.428.557,66	25.375,47	-25.375,47	3.802.460,34
6. Inversions reals	1.737.706,00	-	-1.492.025,14	-	-	245.680,86
8. Actius financers	27.778.872,50	19.820.631,52	-	-	-	47.599.504,02
Despeses de capital	29.516.578,50	19.820.631,52	-1.492.025,14	-	-	47.845.184,88
Total pressupost despeses	34.747.596,50	19.820.631,52	-2.920.582,80	25.375,47	-25.375,47	51.647.645,22

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	COBRAT 2016
3	Taxes i altres ingressos	12.469,00	12.469,03	100,00%	12.469,03
5	Ingressos patrimonials	2.470.061,90	2.470.062,49	100,00%	2.328.975,63
	Ingressos corrents	2.482.530,90	2.482.531,52	100,00%	2.341.444,66
7	Transferències de capital	48.920.577,32	48.920.577,32	100,00%	48.920.577,32
8	Actius financers	244.537,00	244.537,00	100,00%	244.537,00
	Ingressos de capital	49.165.114,32	49.165.114,32	100,00%	49.165.114,32
	Total pressupost ingressos	51.647.645,22	51.647.645,84	100,00%	51.506.558,98

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT 2016	COMPROMÈS 2016	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	PAGAT 2016
1	Despeses de personal	134.990,76	130.860,20	130.860,20	130.860,20	96,94%	130.860,20
2	Consum de béns corrents i serveis	745.763,09	748.349,43	718.349,43	683.243,18	91,62%	626.292,26
3	Despeses financeres	2.921.706,49	2.921.706,49	2.921.706,49	2.921.706,49	100,00%	2.921.706,49
	Despeses corrents	3.802.460,34	3.800.916,12	3.770.916,12	3.735.809,87	98,25%	3.678.858,95
6	Inversions reals	245.680,86	245.680,86	245.680,86	35.500,85	14,45%	24.007,51
8	Actius financers	47.599.504,02	47.599.504,02	47.599.504,02	47.599.504,02	100,00%	47.599.504,02
	Despeses de capital	47.845.184,88	47.845.184,88	47.845.184,88	47.635.004,87	99,56%	47.623.511,53
	Total pressupost despeses	51.647.645,22	51.646.101,00	51.616.101,00	51.370.814,74	99,46%	51.302.370,48

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De l'anàlisi d'aquest apartat se'n deriven les observacions següents:

Principi d'anualitat

La Llei general de les finances públiques preveu, en el marc del principi d'anualitat, incloure en la liquidació del pressupost:

- Els drets i les obligacions liquidats durant l'exercici encara que procedeixin d'ingressos i despeses autoritzats en exercicis anteriors, podent efectuar actes administratius de liquidació fins al 31 de gener de 2017, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins a 31 de desembre de 2016.
- Igualment, preveu incloure els drets cobrats i les obligacions pagades fins al 31 de gener de 2017, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins a 31 de desembre de 2016.

En la liquidació pressupostària de l'exercici 2016 només hi figuren els cobraments i pagaments efectuats fins a 31 de desembre de 2016 quan, d'acord amb la LGFP hauria d'incloure també els cobraments i els pagaments efectuats fins a 31 de gener de 2017 que han estat originats per operacions generades abans del 31 de desembre de 2016.

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	TAXES I ALTRES INGRESSOS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	Altres ingressos	-	12.469,00	12.469,00	12.469,03	0,03	100,00%
345	Altres ingressos atípics	-	12.469,00	12.469,00	12.469,03	0,03	100,00%
3	Taxes i altres ingressos	-	12.469,00	12.469,00	12.469,03	0,03	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici 2016, la liquidació del pressupost pel capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	INGRESSOS PATRIMONIALS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	Interessos i dividendes d'actius dels fons de reserva	48.750,00	273.114,90	321.864,90	321.864,90	-	100,00%
537	Interessos i dividendes	48.750,00	273.114,90	321.864,90	321.864,90	-	100,00%
54	Rendes de béns immobles	2.044.025,00	104.172,00	2.148.197,00	2.148.197,59	0,59	100,00%
541	Lloguers de béns immobles	1.968.425,00	104.172,00	2.072.597,00	2.086.631,83	14.034,83	100,68%
542	Altres rendes per consum d'immobles	75.600,00	-	75.600,00	61.565,76	-14.034,24	81,44%
5	Ingressos patrimonials	2.092.775,00	377.286,90	2.470.061,90	2.470.062,49	0,59	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos

El resum dels imports registrats per aquest concepte figura en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
72	Transferències de capital SP	32.654.821,50	16.265.755,82	48.920.577,32	48.920.577,32	-	100,00%
720	Transferències de capital SP	32.654.821,50	16.265.755,82	48.920.577,32	48.920.577,32	-	100,00%
7	Transferències de capital	32.654.821,50	16.265.755,82	48.920.577,32	48.920.577,32	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
11	Personal fix	109.076,00	-36.656,24	72.419,76	72.419,76	-	100,00%
110	Remuneracions bàsiques personal fix	109.076,00	-36.656,24	72.419,76	72.419,76	-	100,00%
13	Personal eventual	22.100,00	21.450,00	43.550,00	41.048,39	-2.501,61	94,26%
130	Remuneracions bàsiques personal eventual	22.100,00	21.450,00	43.550,00	41.048,39	-2.501,61	94,26%
16	Quotes i despeses socials	24.621,00	-5.600,00	19.021,00	17.392,05	-1.628,95	91,44%
160	Quotes Seguretat social	19.021,00	-	19.021,00	17.392,05	-1.628,95	91,44%
163	Despeses socials de personal	5.600,00	-5.600,00	-	-	-	-
1	Despeses de personal	155.797,00	-20.806,24	134.990,76	130.860,20	-4.130,56	96,94%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Retribució variable de la Direcció general

El contracte de la Direcció del Fons estableix una retribució variable de fins el 15% de la retribució fixa en funció de l'assoliment dels objectius establerts, els quals han de quedar determinats anualment per escrit. La Comissió gestora va acordar el pagament de la totalitat d'aquesta retribució variable sense que consti l'establiment dels objectius als quals ens hem referit.

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmimes del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.5. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
21	Reparació, manteniment i conversació	130.700,00	-85.136,52	45.563,48	45.563,48	-	100,00%
210	Rep. i conserv.de terrenys i béns naturals	7.800,00	-7.785,54	14,46	14,46	-	100,00%
212	Rep. i conserv. d'edificis i altres construccions	57.000,00	-52.029,71	4.970,29	4.970,29	-	100,00%
213	Rep. i conserv. maquinària i instal·lacions	61.100,00	-20.529,72	40.570,28	40.570,28	-	100,00%
215	Rep. i conserv. mobiliari i efectes	4.800,00	-4.791,55	8,45	8,45	-	100,00%
22	Materials, subministraments i altres	1.070.864,00	-372.979,29	697.884,71	635.364,80	-62.519,91	91,04%
220	Material d'oficina	12.600,00	-12.053,15	546,85	421,97	-124,88	77,16%
221	Subministrament	159.040,00	-60.509,57	98.530,43	98.530,43	-	100,00%
222	Comunicacions	1.200,00	-896,79	303,21	303,21	-	100,00%
223	Transport	2.100,00	-2.100,00	-	-	-	-
224	Assegurances	47.600,00	3.925,47	51.525,47	21.525,47	-30.000,00	41,78%
225	Tributs	144.179,00	-13.184,44	130.994,56	130.994,56	-	100,00%
226	Altres serveis	62.400,00	-60.597,61	1.802,39	1.802,39	-	100,00%
227	Treballs realitzats per altres empreses	641.745,00	-227.563,20	414.181,80	381.786,77	-32.395,03	92,18%
23	Indemnitzacions per serveis	13.500,00	-11.185,10	2.314,90	2.314,90	-	100,00%
230	Reemborsament de dietes	13.500,00	-11.185,10	2.314,90	2.314,90	-	100,00%
2	Consum de béns corrents i serveis	1.215.064,00	-469.300,91	745.763,09	683.243,18	-62.519,91	91,62%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

2.2.6. Despeses financeres

Segons el següent detall:

	DESPESES FINANCERES	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
32	Prestacions de serveis bancaris	21.600,00	-20.606,93	993,07	993,07	-	100,00%
320	Prestacions de serveis bancaris	21.600,00	-20.606,93	993,07	993,07	-	100,00%
34	De dipòsits, fiances i altres	3.838.557,00	-917.843,58	2.920.713,42	2.920.713,42	-	100,00%
349	Altres despeses financeres	3.838.557,00	-917.843,58	2.920.713,42	2.920.713,42	-	100,00%
3	Despeses financeres	3.860.157,00	-938.450,51	2.921.706,49	2.921.706,49	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Especialitat qualitativa de la despesa

S'han enregistrat en aquest capítol pressupostari les despeses de l'entitat en la gestió dels seus actius financers.

Atès que la naturalesa de la despesa és la d'una prestació de serveis, aquestes s'haurien de reflectir pressupostàriament dins del capítol II del pressupost de consum de béns corrent i serveis.

2.2.7. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	27.000,00	-20.446,98	6.553,02	6.553,02	-	100,00%
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	27.000,00	-20.446,98	6.553,02	6.553,02	-	100,00%
61	Inversions de reposició	1.710.706,00	-1.471.578,16	239.127,84	28.947,83	-210.180,01	12,11%
612	Edificis i altres construccions	1.634.656,00	-1.419.090,24	215.565,76	5.385,75	-210.180,01	2,50%
613	Maquinària, instal·lacions i equipament	31.050,00	-11.164,00	19.886,00	19.886,00	-	100,00%
615	Mobiliaris i estris	45.000,00	-41.323,92	3.676,08	3.676,08	-	100,00%
6	Inversions reals	1.737.706,00	-1.492.025,14	245.680,86	35.500,85	-210.180,01	14,45%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	31/12/2016
Terreny	15.445.134,83
Construccions	16.575.747,20
Instal·lacions tècniques	2.888.028,77
Material i utilitatges	85.776,22
Altres immobilitzat	52.649,07
Amortitzacions	-16.806.684,90
Total III. Immobilitzacions materials	18.240.651,19
Cartera de Valors II.t.	79.050,00
Total V. Inversions financeres permanents	79.050,00
ACTIU NO CORRENT	18.319.701,19
Total I. Existències	34.891,22
Deutors pressupostaris	200.370,66
Deutors no pressupostaris	318.485,30
Total II. Deutors	518.855,96
Total III. Inversions financeres temporals	1.149.448.937,40
Total IV. Tresoreria	833.624,80
Total V. Ajustaments per periodificació	13.256,57
ACTIU CORRENT	1.150.849.565,95
TOTAL ACTIU	1.169.169.267,14

PASSIU	31/12/2016
Patrimoni de Fons de reserva de jubilació	1.095.308.801,39
Total I. Patrimoni	1.095.308.801,39
Total IV. Resultat de l'exercici	73.591.051,46
FONS PROPIS	1.168.899.852,85
Fiances i dipòsits rebuts al llarg termini	187.314,00
Total II. Altres deutes a llarg termini	187.314,00
PASSIU NO CORRENT	187.314,00
Creditors pressupostaris	71.558,16
Creditors no pressupostaris	10.542,13
Total III. Creditors	82.100,29
Total IV. Ajustaments per periodificació	-
PASSIU CORRENT	82.100,29
TOTAL PASSIU	1.169.169.267,14

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

Despeses	2016
a) Consum de mercaderies	-
b) Consum de primeres matèries i d'altres materials consumibles	-8.347,75
c) Altres despeses externes. Provisions formularis convenis int.	-
2. Aprovisionaments	-8.347,75
a) Despeses de personal	-130.860,20
a1) Sous, salaris similars	-113.468,15
a2) Càrregues socials	-17.392,05
c) Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions	-428.375,16
c1) Dotacions per a amortitzacions	-428.375,16
c2) Variació de provisions per a reparacions	-
d) Variació de provisions de tràfic	-
d1) Variació de provisions d'existències	-
d2) Variació de provisions i pèrdues de crèdits incobrables	-
e) Altres despeses de gestió	-3.776.816,14
e1) Serveis exteriors	-3.645.821,58
e2) Tributs	-130.994,56
e3) Altres despeses de gestió corrent	-
f) Despeses financeres i assimilables	-
f1) Per deutes	-
f2) Pèrdues per inversions financeres	-
g) Variació de les provisions d'inversions financeres	-305,62
h) Diferències negatives de canvi	-
3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials	-4.336.357,12
TOTAL DESPESES	-4.344.704,87
ESTALVI	73.591.051,46

Ingressos	2016
a) Vendes	-
b) Prestacions de serveis	-
c) Devolucions i ràpels sobre vendes	-
1. Vendes i prestacions de serveis	-
a) Reintegraments	-
b) Treballs realitzats per a l'entitat	-
c) Altres ingressos de gestió	2.148.197,59
c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	2.148.197,59
c2) Excés de provisions de riscos i despeses	-
d) Ingressos de participacions en capital	-
e) Ingressos per valors negociables i de crèdits de l'actiu immobilitzat	-
f) Altres interessos i interessos assimilats	26.892.067,49
f1) Altres interessos	-
f2) Beneficis inversions financeres	26.892.067,49
4. Altres ingressos de gestió ordinària	29.040.265,08
c) Transferències de capital	48.920.577,32
c1) Aportacions de la CASS branca de jubilació	48.883.022,22
c2) Altres transferències	37.555,10
5. Transferències i subvencions	48.920.577,32
d) Ingressos extraordinaris	12.469,03
e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	-37.555,10
6. Beneficis i ingressos extraordinaris	-25.086,07
TOTAL INGRESSOS	77.935.756,33
Desestalvi	-

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Ex 2016
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	3.941.415,78
b) Aprovisionaments	8.347,75
c) Serveis exteriors	3.645.821,58
d) Tributs	130.994,56
e) Despeses de personal	130.860,20
j) Dotació per a les provisions d'actius circulants	305,62
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	25.086,07
2. Pagaments pendents d'aplicació	-
4. Adquisicions i altres altes d'immobilitzat	18.748.076,35
c) Immobilitzacions materials	18.669.026,35
d) Inversions gestionades	-
e) Immobilitzacions financeres (a ll/t)	79.050,00
7. Provisions per riscos i despeses	-
Total aplicacions	22.689.492,13
Excés d'origens sobre aplicacions (Augment del capital circulant)	1.150.767.465,66

Fons obtinguts	Ex 2016
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	77.960.842,40
b) Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabric.	-
f) Transferències i subvencions	48.920.577,32
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	29.040.265,08
4. Cobraments pendents d'aplicació	-
5. Incrementos directes de patrimoni	1.095.308.801,39
a) En adscripció	1.095.308.801,39
b) En cessió	-
c) Altres aportacions d'ens matrius	-
6. Deutes a llarg termini	187.314,00
a) Emprèstits i passius anàlegs	-
b) Préstecs rebuts	-
c) Altres conceptes	187.314,00
Total d'origens	1.173.456.957,79
Excés d'aplicacions sobre origens (Disminució del capital circulant)	-

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Variació del capital circulant	Exercici 2016
	Augments / Disminucions
1 Existències	34.891,22
2 Deutors	518.855,96
3 Inversions financeres temporals	1.149.448.937,40
4. Tresoreria	833.624,80
5 Ajustaments per periodificació	13.256,57
6. Creditors	-82.100,29
7 Ajustaments per periodificació	-
Total	1.150.767.465,66

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Conciliació del resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions

Conciliació resultat comptable	2016
Resultat comptable	73.591.051,46
(+) Dotació amortitzacions i provisions immobilitzat	428.375,16
(+) Dotació a les provisions per a riscos i despeses	-
(+) Dotació provisions extraordinàries	305,62
(-) Dotació provisions extraordinàries	-
Resultat operacions de gestió	74.019.732,24

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Comparació de la informació

Els comptes anuals de l'exercici 2016, corresponen als del primer exercici comptable, motiu pel qual no es presenta informació comparada amb l'exercici anterior.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat material que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Concepte	01/01/2016	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2016
Terreny	15.718.244,99	-	-	-	15.718.244,99
Construccions	19.854.651,85	5.385,75	-	-	19.860.037,60
Instal·lacions tècniques	2.861.589,75	26.439,02	-	-	2.888.028,77
Mobiliari	8.133,34	0,00	-	-	8.133,34
Material i utilitatges	73.966,80	3.676,08	-	-	77.642,88
Altres immobilitzats	52.649,07	-	-	-	52.649,07
Total actius tangibles	38.569.235,80	35.500,85	-	-	38.604.736,65
A.A. Construccions	-13.434.619,85	-423.375,08	-	-	-13.857.994,93
A.A. Instal·lacions tècniques	-2.865.453,26	-1.385,90	-	-	-2.866.839,16
A.A. Mobiliari	-7.136,69	-373,66	-	-	-7.510,35
A.A. Material i utilitatges	-71.099,94	-3.240,52	-	-	-74.340,46
A.A. Altres immobilitzats	-	-	-	-	-
Total amort. acumulada	-16.378.309,74	-428.375,16	-	-	-16.806.684,90
Prov. terreny	-273.110,16	-	-	-	-273.110,16
Prov. construccions	-3.284.290,40	-	-	-	-3.284.290,40
Total provisions per det.	-3.557.400,56	-	-	-	-3.557.400,56
	18.633.525,50	-392.874,31	-	-	18.240.651,19

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Concepte	01/01/2016	Altes	Baixes	31/12/2016
Semtee, SL	92.850,00	-	-	92.850,00
Coma Pedrosa, SA	1.795.998,89	-	-1.795.998,89	-
Total inversions	1.888.848,89	-	-1.795.998,89	92.850,00
Prov. Semtee, SL	-13.800,00	-	-	-13.800,00
Prov. Coma Pedrosa, SA	-1.551.461,89	-	1.551.461,89	-
Total provisions	-1.565.261,89	-	1.551.461,89	-13.800,00
Valor net comptable	323.587,00	-	-244.537,00	79.050,00

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El reflex pressupostari que s'ha donat a les transaccions incloses en aquest apartat és el següent:

Pressupost d'ingressos

ACTIUS FINANCERS INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Venda d'oblig. i bons fora del sector públic	-	244.537,00	244.537,00	244.537,00	-	100,00%
811	Reintegrament d'actius de fons de reserves	-	244.537,00	244.537,00	244.537,00	-	100,00%
8	Actius financers	-	244.537,00	244.537,00	244.537,00	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Pressupost de despeses

ACTIUS FINANCERS DESPESES		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Adq. d'oblig. i bons fora del sector públic	27.772.872,50	19.826.631,52	47.599.504,02	47.599.504,02	-	100,00%
811	Aportacions a fons de reserves	27.772.872,50	19.826.631,52	47.599.504,02	47.599.504,02	-	100,00%
83	Concessions de préstecs i bestretes fora del SP	6.000,00	-6.000,00	-	-	-	-
831	Préstecs i bestretes a mig i llarg termini fora SP	6.000,00	-6.000,00	-	-	-	-
8	Actius financers	27.778.872,50	19.820.631,52	47.599.504,02	47.599.504,02	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Al tancament de l'exercici 2016, tots els fons gestionats es registren com a inversions financeres temporals. La composició dels fons gestionats per entitats gestores i/o dipositàries és la que segueix:

Gestora	Import	Comptabilitzat a inversions financeres permanents	Comptabilitzat a inversions financeres temporals
Andbank	215.854.971,66	-	215.854.971,66
Mora Banc	216.627.973,70	-	216.627.973,70
Vall Banc	38.331.754,84	-	38.331.754,84
Banc Sabadell d'Andorra	72.010.167,46	-	72.010.167,46
Natixis	57.465.357,00	-	57.465.357,00
Crèdit Andorrà	240.845.355,75	-	240.845.355,75
Crèdit Mutuelle	56.018.370,02	-	56.018.370,02
Amundi	97.827.795,89	-	97.827.795,89
Total	994.981.746,32	-	994.981.746,32

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.3. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el balanç retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Deutors pressupostaris	Deutors no pressupostaris	Total
Administració pública	116.500,80	-	116.500,80
Ministeri Salut, Benestar, Família	28.195,90	-	28.195,90
Ministeri d'Ordenament territorial	5.455,24	-	5.455,24
Ministeri d'Afers exteriors, Cultura	45.384,56	-	45.384,56
Centre Sociosanitari el Cedre	37.465,10	-	37.465,10
Deutors altres	86.246,15	25.816.761,14	25.903.007,29
Deutors altres per lloguers Prada Casadet	86.246,15	-	86.246,15
Deutors altres per sentència	-	25.816.761,14	25.816.761,14
Provisions	-2.376,29	-25.498.275,84	-25.500.652,13
Provisions insolvències per cotit. Br. Jubilació	-	-	-
Provisions insolvències altres Branca Jubilació	-2.376,29	-25.498.275,84	-25.500.652,13
Total	200.370,66	318.485,30	518.855,96

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.4. Inversions financeres temporals

El saldo a 31 de desembre es compon de la manera següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Inversió neta en fons d'inversió i comptes gestionats	994.895.794,75
Fons d'inversió i comptes gestionats	994.981.746,32
Despeses financeres	-85.951,57
Inversió en comptes corrents	222.130,02
Comptes corrents	209.844,60
Comptes transitòries	12.285,42
Inversions en deute públic	7.889.573,24
Lletres del tresor	7.889.573,24
Interessos deute públic	-
Inversió en ETF	146.400.691,39
ETF	146.400.691,39
Inversió neta en interessos meritats	40.748,00
Total inversions financeres netes	1.149.448.937,40

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El resum dels moviments que s'han produït en el compte de *fons d'inversió i comptes gestionats* es recull en el quadre següent:

Mandatari	Saldo a 1/1/2016	Variacions negatives	Variacions positives	Saldo a 31/12/2016
Andbank	12.434.042,47	-14.100.970,08	217.521.899,27	215.854.971,66
Mora Bank	74.039.218,01	-16.263.981,93	158.852.737,62	216.627.973,70
Vallbanc	5.464.719,51	-2.669.404,88	35.536.440,21	38.331.754,84
Banc Sabadell d'Andorra	29.677.540,49	-1.644.821,27	43.977.448,24	72.010.167,46
Natixis	16.324.049,28	-1.345.639,58	42.486.947,30	57.465.357,00
Crèdit Andorrà	125.612.880,99	-6.346.338,49	121.578.813,25	240.845.355,75
Amundi	14.152.239,83	-2.630.694,22	86.306.250,28	97.827.795,89
Crédit Mutuelle	21.190.880,32	-1.524.609,41	36.352.099,11	56.018.370,02
Total	298.895.570,90	-46.526.459,86	742.612.635,28	994.981.746,32

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Classificació a curt termini de les inversions financeres a llarg termini

Els mandats de gestió constitueixen la materialització de bona part del patrimoni del sistema de pensions de la Seguretat Social. Amb independència de la seva major o menor liquiditat, aquests mandats es creen amb la finalitat de constituir-se en inversions financeres de caràcter permanent i no com una mera col·locació dels excedents temporals de tresoreria. Per aquest motiu, part d'aquestes operacions haurien de figurar a l'immobilitzat financer del balanç de situació de l'entitat.

2.3.5. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Entitat	Saldo bancari a 31/12/2016	Operacions conciliatòries (comptes pont 2016)	Saldo compte tresoreria a 31/12/2016
Andbank	-	-	-
VallBanc	-	-	-
Crédit Andorrà	-	-	-
Banca Mora	834.796,76	-3.839,97	830.956,79
Banc Sabadell	-	-	-
CACEIS Bank	-	-	-
Amundi Money	-	-	-
Total Bancs	834.796,76	-3.839,97	830.956,79
Interessos meritats	-	-	-
CASS bancs C/P	2.668,01	-	2.668,01
Cobraments pendents aplicació	-	-	-
Total	837.464,77	-3.839,97	833.624,80

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

L'estat de gestió comptable de tresoreria rebut per l'entitat és el següent:

Concepte	2016
Saldo inicial 2016	614,21
1 (+) Operacions de cobraments pressupostàries i extrapressupostàries	2.826.339,77
(+) del pressupost corrent	2.369.149,55
(+) d'operacions no pressupostàries	457.190,22
2 (-) Operacions de pagament pressupostàries i extrapressupostàries	-1.993.329,18
(+) del pressupost corrent	-1.922.274,82
(+) d'operacions no pressupostàries	-71.054,36
Saldo final 2016	833.624,80

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.6. Ajustaments per periodificació

El quadre adjunt recull els saldos a data de tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Despeses anticipades	13.256,57
Total	13.256,57

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.7. Fons propis

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Patrimoni del Fons de reserva de jubilació	Resultat de l'exercici	Fons propis
Saldo a 1 de gener del 2016	1.095.308.801,39	-	1.095.308.801,39
Resultat de l'exercici 2016	-	73.591.051,46	73.591.051,46
Aportacions Branca Jubilació	-	48.920.577,32	48.920.577,32
Resultat procedent de l'activitat del Fons durant l'exercici	-	24.670.474,14	24.670.474,14
Altres moviments	-	-	-
Saldos a 31 de desembre del 2016	1.095.308.801,39	73.591.051,46	1.168.899.852,85

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.8. Creditors a curt termini

El resum dels saldos comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Creditors pressupostaris	Creditors no pressupostaris	Total
Altres serveis i subministraments	71.558,16	-	71.558,16
Per altres serveis i subministraments	71.558,16	-	71.558,16
Per fiances rebudes i impost indirectes	-	10.542,13	10.542,13
Per fiances rebudes	-	2.319,75	2.319,75
Govern M.I. Finances per IGI	-	8.222,38	8.222,38
Total	71.558,16	10.542,13	82.100,29

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2016 presenta el següent detall:

CONCEPTES	IMPORTS	
1 (+) Drets pendents de cobrament		248.077,55
(+) del pressupost corrent	202.746,95	
(+) d'operacions no pressupostàries	25.545.982,73	
(-) de cobrament dubtós	-25.500.652,13	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	
2 (-) Obligacions pendents de pagament		-68.868,72
(+) del pressupost corrent	66.548,97	
(+) d'operacions no pressupostàries	2.319,75	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	
3(+) Fons líquids		845.910,22
Fons tresoreria compte operatiu	830.956,79	
Fons altres entitats	14.953,43	
I Romanent de tresoreria afectat		
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)		1.025.119,05

Font: Fons de reserva de jubilació

(Imports en euros)

Nota: no figura la línia de II. Romanent de tresoreria no afectat per 1.025.119,05 euros.

2.5. Contractació pública

No s'han observat incidències relatives a la contractació pública.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

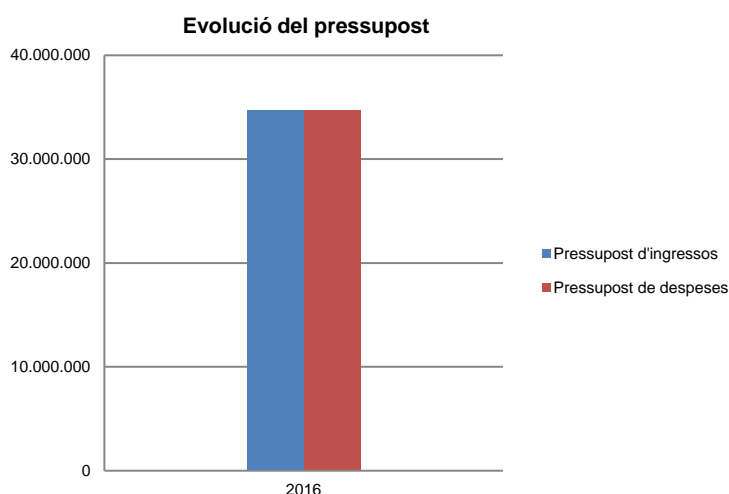
Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016
5. Ingressos patrimonials	2.092.775
Ingressos corrents	2.092.775
7. Transferències de capital	32.654.822
Ingressos de capital	32.654.822
Total ingressos	34.747.597

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016
1. Despeses de personal	155.797
2. Consum de béns corrents i serveis	1.215.064
3. Despeses financeres	3.860.157
Despeses corrents	5.231.018
6. Inversions reals	1.737.706
8. Actius financers	27.778.873
Despeses de capital	29.516.579
Total despeses	34.747.597

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

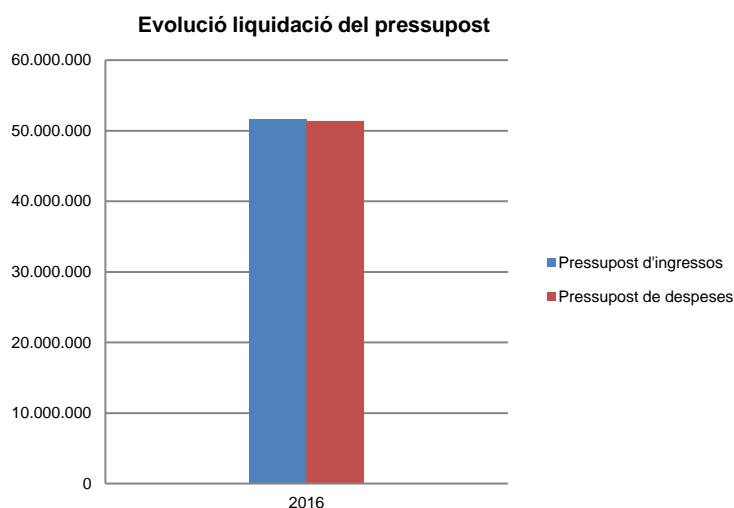
Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016
3. Taxes i altres ingressos	12.469
5. Ingressos patrimonials	2.470.062
Ingressos corrents	2.482.531
7. Transferències de capital	48.920.577
8. Actius financers	244.537
Ingressos de capital	49.165.114
Total ingressos	51.647.645

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació (Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

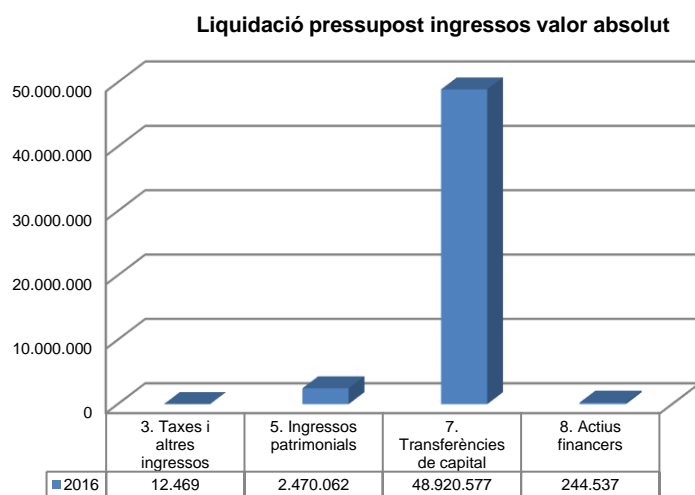
Pressupost de despeses	Liquidat 2016
1. Despeses de personal	130.860
2. Consum de béns corrents i serveis	683.243
3. Despeses financeres	2.921.706
Despeses corrents	3.735.809
6. Inversions reals	35.501
8. Actius financers	47.599.504
Despeses de capital	47.635.005
Total despeses	51.370.814

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

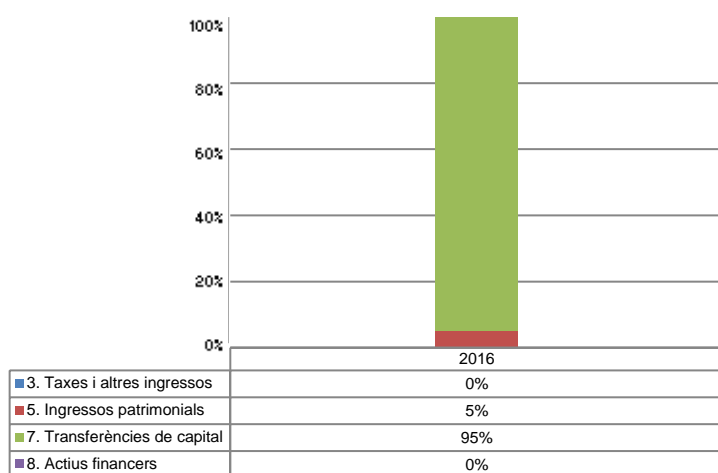
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La distribució de la liquidació d'ingressos i despeses del darrer exercici es representa gràficament en els quadres següents:

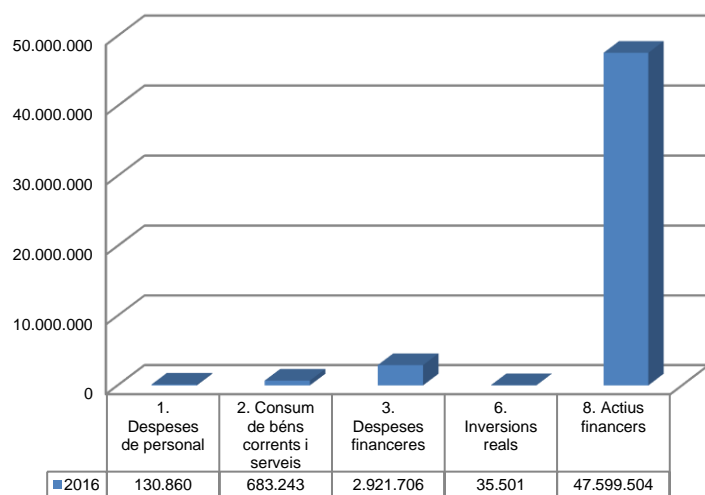
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

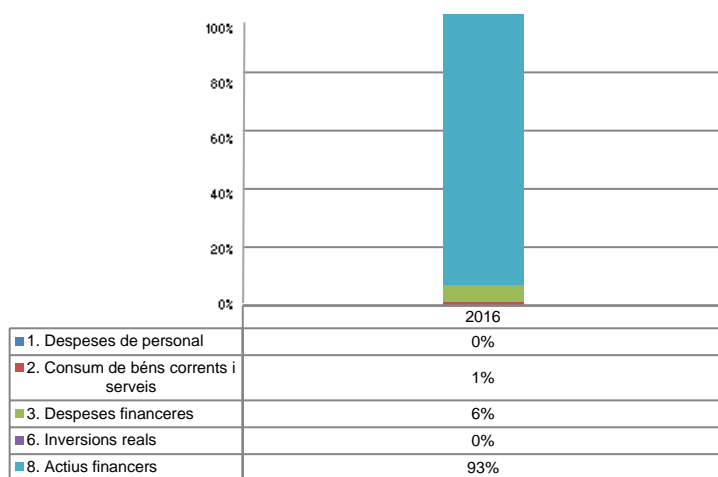
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

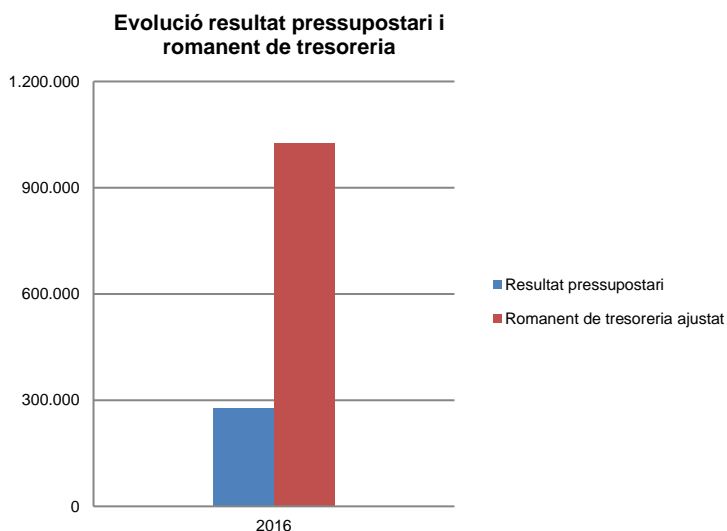
Descripció	2016
Total ingressos liquidats	51.647.645
Total despeses liquidades	51.370.814
Resultat pressupostari	276.831

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en el corresponent informe de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016
1. (+) Drets pendents de cobrament	248.078
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-68.869
3. (+) Fons líquids	845.910
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	1.025.119
I. Romanent de tresoreria afectat	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	1.025.119
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	1.025.119

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris		Exercici 2016
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	48,6%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	99,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,3%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	1,3%
% que representa les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,1%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-50,5%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents - passius financers)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-50,5%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	5,3%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%
Ratis de liquiditat		Exercici 2016
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= $\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	1.150.767.466
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	1.401.765,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	1.015,4%

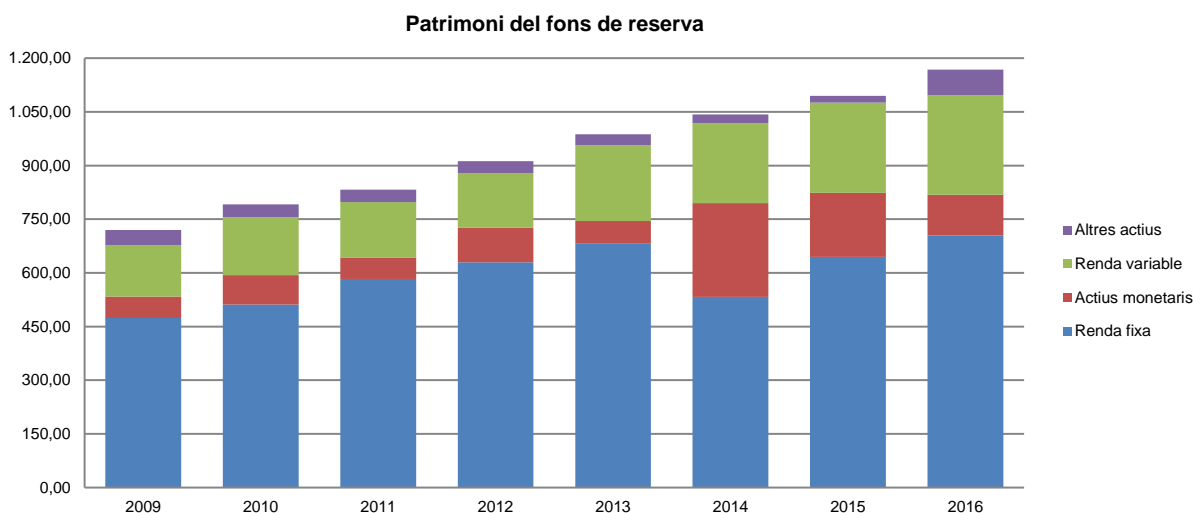
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Es presenten a continuació uns indicadors específics per l'entitat:

Patrimoni del fons de reserves

Fons de reserva	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Renda fixa	473,80	511,40	582,90	629,80	681,40	532,50	644,90	704,50
Actius monetaris	59,80	82,60	58,90	96,10	63,60	262,90	178,50	113,70
Renda variable	143,20	161,30	155,60	151,90	212,20	223,40	252,20	278,20
Altres actius	43,00	35,90	35,00	34,60	30,20	23,70	19,00	71,50
Total	719,80	791,20	832,40	912,40	987,40	1.042,50	1.094,60	1.167,90

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació
(Imports en milions d'euros)

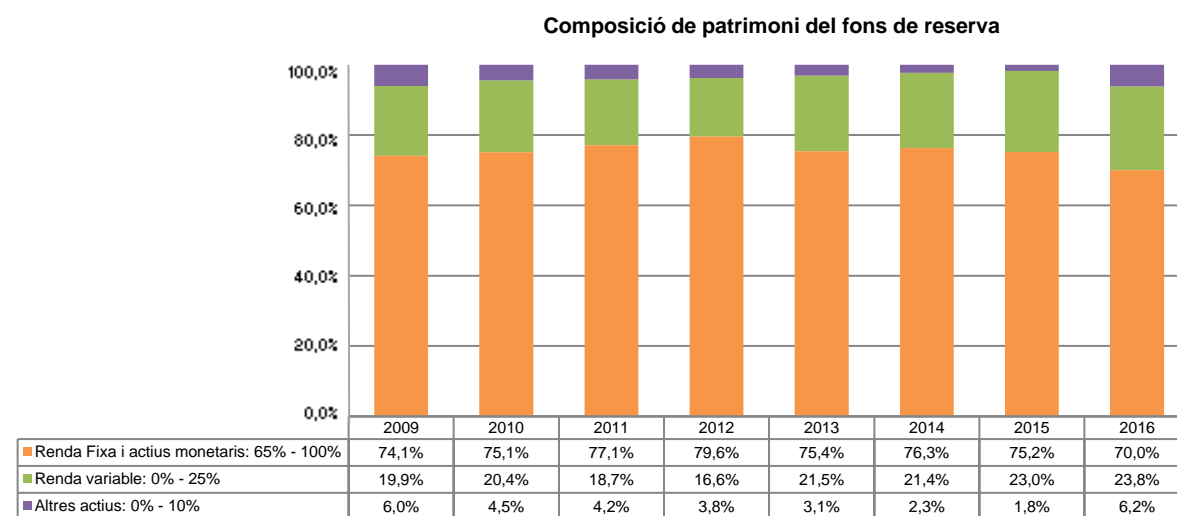
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de Reserva de Jubilació
(Imports en milions d'euros)

Composició del patrimoni del fons de reserva per tipus d'actiu

Distribució per tipus d'actiu				2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Renda fixa i actius monetaris	minim 65%	màxim 100%		74,1%	75,1%	77,1%	79,6%	75,4%	76,3%	75,2%	70,0%
Renda variable	minim 0%	màxim 25%		19,9%	20,4%	18,7%	16,6%	21,5%	21,4%	23,0%	23,8%
Altres actius	minim 0%	màxim 10%		6,0%	4,5%	4,2%	3,8%	3,1%	2,3%	1,8%	6,2%

Nota: A efectos de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació i per donar compliment al mandat de gestió vigent, l'agrupació "renda fixa" està formada pel conjunt d'inversions en renda fixa i actius monetaris

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

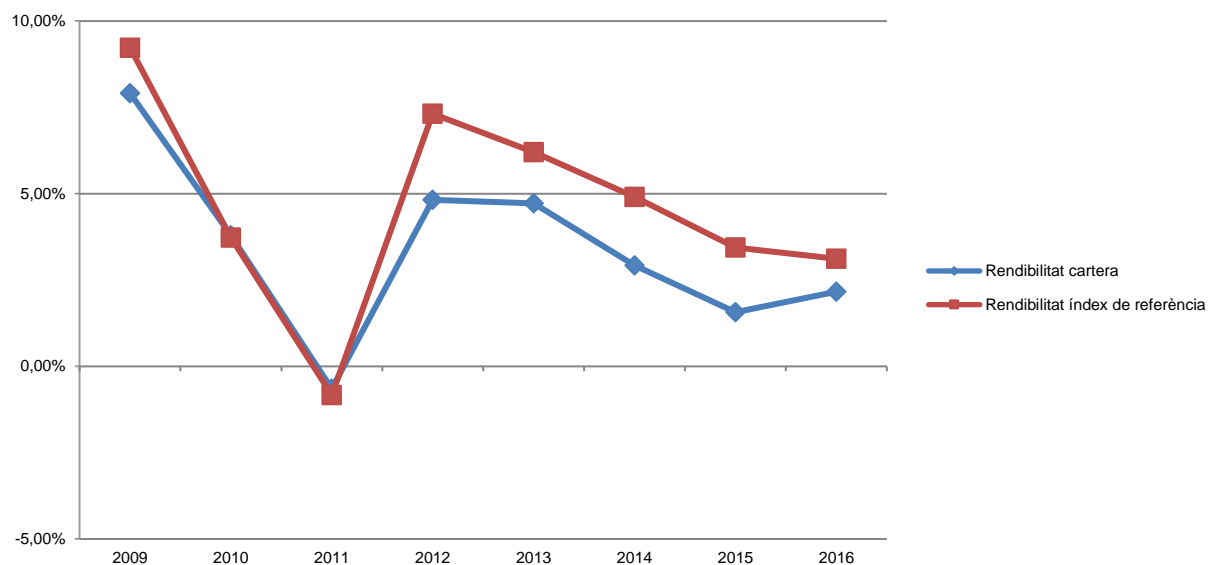

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rendibilitat cartera	7,91%	3,79%	-0,65%	4,82%	4,72%	2,92%	1,57%	2,16%
Rendibilitat índex de referència	9,23%	3,73%	-0,83%	7,32%	6,20%	4,91%	3,44%	3,12%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons de l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de despeses en béns i serveis. (nota 2.2.6)
- Figuren en l'actiu circulant del balanç de situació els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'immobilitzat financer del seu balanç de situació. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2016 era de 1.149.448.937 euros. (nota 2.3.4)

Altres observacions

- S'ha satisfet a la Direcció general una retribució variable per objectius sense que aquests haguessin estat fixats prèviament, contràriament al que requeria el contracte formalitzat. (nota 2.2.4)

4. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en l'apartat 3, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Fons de reserva de jubilació a 31 de desembre de 2016, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Fons de reserva de jubilació ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Fons de reserva de Jubilació el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

fons de reserva
de jubilació

fons de reserva de jubilació	
- 9 FEB. 2018	
☐ Entrada	☒ Sortida
Núm. 00421 2018	

TRIBUNAL DE COMPTES	
REGISTRE D'ENTRADA	
Data d'entrada:	9/02/18
Hora d'entrada:	14438
Núm.:	30/18

Tribunal de Comptes
Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
C/ Vilanova núm. 15, planta -3
AD 500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 9 de febrer del 2018

Distingit senyor,

En relació al vostre escrit, amb data d'entrada el 26 de gener del 2018, sobre la liquidació dels comptes del Fons de reserva de jubilació corresponents a l'exercici 2016, em plau annexar l'escrit d'al·legacions.

Atentament,

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

fons de reserva
de jubilació

TRIBUNAL DE COMPTES	
REGISTRE D'ENTRADA	
Data d'entrada:	9/02/18
Hora d'entrada:	14h38
Núm.:	30/18

**Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel
Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs
de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2016
del Fons de reserva de jubilació (FRJ)**

Andorra la Vella, febrer del 2018

1 / 4

Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2016

El Fons de reserva de jubilació considera oportú presentar les consideracions següents a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes d'Andorra referents a l'exercici 2016. A fi de facilitar la comprensió i seguiment de les al·legacions, es detallen literalment les observacions del Tribunal de Comptes seguides de la resposta corresponent, mantenint l'ordre utilitzat en el seu informe.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- *S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons que l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de despeses de béns i serveis. (nota 2.2.6)*

Resposta FRJ

Les partides pressupostàries pel tractament de les despeses financeres emprades són les d'ús general en l'administració pública andorrana, de capítol 3 i aprovades pel pressupost 2016.

En l'actualitat no es disposa de normativa d'àmbit pressupostari que determini i defineixi les classificacions i criteris de registre i és als pressupostos on es determinen i consignen aquests crèdits. Atès que és un concepte ja aprovat en els pressupostos de l'entitat, mantindríem aquesta classificació durant la seva vigència.

En línia amb l'observació formulada, en l'àmbit d'administracions públiques del nostre entorn existeix ampla normalització al respecte, i es classifica i defineix, segons la naturalesa i normativa, els conceptes d'aplicació de despeses financeres lligades a productes de finançament dels pressupostos de l'Estat dels de mera prestació de serveis o de gestió bancària no lligada amb finançaments.

No obstant això, i en mèrit de l'observació del Tribunal, sotmetem al criteri de la Intervenció dita aplicació i codificació pels propers exercicis pressupostaris.

2 / 4

- *Figuren en l'actiu circulant del balanç de situació els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'immobilitzat financer del seu balanç de situació. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2016 era de 1.149.448.937 euros. (nota 2.3.4)*

Resposta FRJ

Els mandats de gestió comporten una delegació de la gestió d'una part del patrimoni del FRJ a entitats financeres. A 31/12/2016 hi havia 995 milions d'euros sota mandats de gestió, el 85,2% de la cartera d'inversions del FRJ.

Els mandats de gestió en vigor al 2016 i també en l'actualitat no suposen un compromís a un determinat termini, ni per la forma ni pel fons. A nivell formal, són contractes que el FRJ podria resoldre lliurement amb un preavis escrit a l'entitat d'entre 15 i 90 dies. Pel que fa al fons, els mandats existents permeten invertir únicament en actius financers líquids, que cotitzen o es negocien en mercats financers internacionals. Això permet precisament que el FRJ pugui disposar dels actius sota mandat de gestió en uns terminis de temps breus. El gestor tampoc té un compromís de mantenir els actius fins a venciment. En realitat, hi ha molts instruments financers que no tenen venciment: accions, fons d'inversió, ETFs,... D'altra banda i gràcies a la liquiditat d'aquests instruments, el gestor pot decidir vendre els actius sota gestió quan consideri oportú.

La durada dels contractes de gestió està vinculada a factors com els resultats de la gestió, el compliment dels límits del mandat, les necessitats d'adaptació de la política d'inversió per part del FRJ, la decisió del FRJ de gestionar internament o de delegar la gestió,...

L'any 2017 el Consell d'Administració va aprovar una nova estratègia d'inversió i que no ha comportat canvis en relació a la durada dels mandats de gestió ni a la liquiditat dels actius subjectes als mandats de gestió.

La nova estratègia d'inversió també preveu la introducció d'actius amb una liquiditat inferior, com fons d'inversió immobiliaris i fons d'inversió de private equity. Aquest tipus d'inversions no es realitzaran mitjançant mandats de gestió. Degut a les característiques de l'actiu subjacent (menor liquiditat, subjecte a terminis, subjecte a calendaris d'aportacions i distribucions,...), s'invertiran fora dels mandats.

L'elevada liquiditat dels actius en què inverteix el FRJ no és una característica casual, sinó que el FRJ té restriccions a complir en relació a aquesta qüestió. L'article 27.1, apartat d), de la Llei 6/2015 preveu que el FRJ inverteixi un mínim del 80% del seu patrimoni en actius líquids.

El balanç del FRJ a 31/12/2016 classifica com a Inversions Financeres Temporals tots aquells actius financers que, als efectes de l'article 27.1 apartat d), són considerats actius líquids i que poden ser venuts a curt termini, per decisió del gestor. La resta d'actius financers, es classifiquen com a Inversions Financeres Permanents. Tal com recull la Memòria anual 2016 del FRJ, al 2016 només tenien la consideració d'Inversions Financeres Permanents les accions no cotitzades de la societat andorrana SEMTEE, S.A. Aquest criteri, al nostre entendre, respecta els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la Llei General de Finances Públiques i al Pla General de Comptabilitat Pública, a la vegada que permet una interpretació adequada i coherent del balanç del FRJ en relació als criteris generals de la política d'inversió establerts per la Llei 6/2015.

Altres observacions

- S'ha satisfet a la Direcció general una retribució variable per objectius sense que aquests haguessin estat fixats prèviament, contràriament al que requeria el contracte formalitzat. (nota 2.2.4)

Resposta FRJ

El contracte de la direcció del FRJ preveu una retribució variable de fins el 15% de la retribució fixa bruta i que és valorada per la Comissió Gestora en funció del grau de compliment dels objectius marcats juntament amb la Directora.

Al 2016 aquests objectius els va marcar la Comissió Gestora de manera verbal i conjuntament amb la Directora amb antelació a la seva valoració, i es detallen en la proposta presentada per part de la Comissió Gestora al Consell d'Administració el dia 30/01/2017. Al 2018 s'ha previst formalitzar per escrit els objectius de la directora.

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.